

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Cușnir Ion și de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Cușnir Ion xxx, născut la xx xxxx xxxx, originar și domiciliat în xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.02.2019 – 03.05.2019;

Instanța de apel: 31.05.2019 – 10.09.2019;

Instanța de recurs: 11.11.2019 – 04.03.2020.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Telenești din 03 mai 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cușnir Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal, la 3 ani 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă, înaintată de Gripacevschi Mihail, s-a admis parțial și s-a încasat din contul lui Cușnir Ion în folosul lui Gripacevschi Mihail a prejudiciului material în mărime de 1 291 lei și a prejudiciului moral în mărime de 7 000 lei.

S-a dispus încasarea de la Cușnir Ion în contul statului suma de 640 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cușnir Ion, la data de 29 noiembrie 2018, după ora 20.00, aflându-se în vizită la consăteanul său Gripacevschi

Mihail, din satul Ratuș raionul Telenești, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, în urma unei situații de conflict iscate între el și Gripacevschi Mihail, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat a aplicat violența fizică în privința ultimului, manifestată prin aplicarea mai multor lovituri cu un ciocan peste piciorul drept, cauzându-i vătămări corporale grave sub formă de fractură deschisă 1/3 proximală tibia dreaptă, 2 plăgi contuzie comunicante cu focarul fracturii, edem a țesuturilor moi gamba dreaptă.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu dispunerea suspendării condiționate și stabilirea unui termen de probă.

În motivarea cererii, apelantul a invocat că atât în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată și-a recunoscut vina și a dat declarații corespunzătoare în vederea elucidării circumstanțelor cauzei, în acest mod contribuind activ la stabilirea adevărului, Drept urmare, potrivit apelului s-a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde, având în vedere că este invalid de gradul III, la 07.05.2019, a achitat părții vătămate Gripacevschi Mihail prejudiciul material și moral cauzat în mărime de 8 291 lei, motiv pentru care solicită instanței de judecată să-i stabilească o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea art.90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2019, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Cușnir Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Cu referire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

6. Inculpatul Cușnir Ion a contestat cu recurs ordinar hotărârile adoptate, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, dat fiind faptul că pedeapsa aplicată de instanțele de fond este prea aspră și disproporțională în raport cu faptele săvârșite și urmările prejudiciabile.

În motivarea recursului invocă aceleași argumente, care au fost expuse în cererea de apel (pct.3. din prezenta decizie).

6.1. La data de 30 decembrie 2019, recurs suplimentar declară avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunțarea în această parte a unei noi decizii prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, ținând cont de prevederile art.90 Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului declarat a menționat că, instanțele inferioare eronat au aplicat executarea reală a pedepsei închisorii inculpatului, nu au acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75 Cod penal, aplicând o pedeapsă inechitabilă. Stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde va condiționa gradul influenței pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanțele inferioare nu au analizat obiectiv circumstanțele cauzei, nu au ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale, nu s-a expus din care motive au aplicat o pedeapsă mai aspră, deoarece în cauză nu sunt impedimente pentru aplicarea pedepsei cu închisoare, cu dispunerea suspendării condiționate și stabilirea unui termen de probă.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursul ordinar declarat de inculpatul Cușnir Ion, Colegiul penal constată că argumentele invocate în conținutul acestuia sunt neîntemeiate și nu justifică necesitatea casării deciziei instanței de apel.

În susținerea acestei concluzii, examinând motivele invocate în recursul ordinar, Colegiul penal constată că prin acestea se expune o opinie critică asupra modalității de individualizare a pedepsei, precum și cele ce țin de executarea acesteia.

Instanța de recurs consideră că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel, deoarece recurentul nu a indicat care prevederi legale concrete au fost încălcate de către instanțe la individualizarea pedepsei inculpatului.

Lecturând recursul declarat, Colegiul penal remarcă faptul că textul acestuia conține o motivare haotică, nefiind formulată o argumentare ce ar ține de eroarea invocată. Se afirmă că, pedeapsa este prea aspră și se solicită aplicarea unei pedepse mai blânde care

va asigura aplicarea unei pedepse echitabile, condiționând gradul influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Din materialele cauzei rezultă că, instanțele legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, de faptul că inculpatul a recunoscut integral vina, solicitând judecarea cauzei în procedură simplificată, cât și de prevederile art.art.7, 61, 75, Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Deci, pedeapsa stabilită inculpatului a fost motivată, individualizată și aplicată în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și din partea altor persoane.

Colegiul penal reține că, așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Instanța de recurs ordinar reține că, solicitarea recurentului privind aplicarea unei pedepse mai blânde, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, este neîntemeiată, doar faptul că inculpatul nu este de acord cu pedeapsa stabilită acestuia, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca temei pentru aplicarea în privința lui Cușnir Ion a unei pedepse mai blânde.

Mai mult, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Colegiul penal constată, că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor personae.

Din considerentele nominalizate, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare, ceea ce impune dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

Referitor la recursul suplimentar declarat la 30 decembrie 2019 de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Cușnir Ion.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În cazul dat, Colegiul penal constată că recursul suplimentar declarat la 30 decembrie 2019 de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Cușnir Ion este declarat peste termen, drept urmare este pasibil respingerii ca inadmisibil.

Așadar, Colegiul penal menționează că legislația procesual penală nu prevede noțiunea de recurs suplimentar, astfel că toate cererile ce se referă la dezacordul față de hotărârea instanței de apel se declară în mod obligatoriu în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de legiuitor la art.422 Cod de procedură penală, fără a fi posibilă extinderea acestuia.

Colegiul penal, remarcă faptul că, în speța data, termenul de declarare a recursului ordinar curge din momentul pronunțării integrale a deciziei instanței de apel, adică din 08 octombrie 2019 și expiră la 08 noiembrie 2019, aceasta fiind considerată ultima zi de depunere a recursurilor ordinare.

În asemenea situație, Colegiul penal remarcă faptul că avocatul Răileanu Petru a depus recurs în numele inculpatului Cușnir Ion la data de 30 decembrie 2019, pe care îl consideră ca fiind depus în interiorul termenului de contestare prevăzut de legislația procesual-penal.

În pofida faptului dat, recurentul Răileanu Petru la 30 decembrie 2019 depune în numele inculpatului Cușnir Ion o cerere de completare a recursului declarat, pe care

Colegiul penal o consideră ca fiind o cerere de recurs ordinar, însă a fost depusă peste termenul legal de contestare.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că recursul declarat de avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului la 30 decembrie 2019 este tardiv, deoarece a fost depus cu mult peste termenul de 30 zile prevăzut de legislația procesual-penală.

9. În temeiul art.432 alin.(2) pct.2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Cușnir Ion și de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe ***Cușnir Ion xxxx***:

- de către inculpatul Cușnir Ion, ca fiind vădit neîntemeiat;
- de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 06 aprilie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac